

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.013.02.2019

Pan
nadbryg. Jarosław Wlazłowski
Łódzki Komendant Wojewódzki
Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi
Komenda Wojewódzka
Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi
ul. Wólczańska 111/113
90-521 Łódź

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/039 - Szkolenie i doskonalenie zawodowe funkcjonariuszy służb podległych MSWiA

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi ¹ , ul. Wólczańska 111/113, 90-521 Łódź
Kierownik jednostki kontrolowanej	nadbryg. Jarosław Wlazłowski, Łódzki Komendant Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi ² , powołany w dniu 3 marca 2016 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Kontrolą zostały objęte działania Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej na rzecz realizacji szkolenia i doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy podległej mu jednostki organizacyjnej, w tym podejmowane działania organizacyjne, wydanie stosownych uregulowań wewnętrznych, a także działania w zakresie ewaluacji szkolenia i doskonalenia zawodowego, nadzoru i kontroli.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2018 r. do 30 czerwca 2019 r. Kontrolą mogły być również objęte dokumenty wytworzone wcześniej bądź później, niezbędne dla realizacji celu kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Rafał Gorgoń, specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr LLO/157/2019 z 3 lipca 2019 r.

(akta kontroli str.1-2)

¹ Dalej: KW PSP lub Komenda.

² Dalej: Komendant Wojewódzki lub Komendant.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 489 ze zm., dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Funkcjonujący w KW PSP system szkolenia i doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy w okresie objętym kontrolą co do zasady zapewnił funkcjonariuszom prawidłowe przygotowanie do wykonywania zadań służbowych.

Potrzeby szkoleniowe w województwie zostały poprawnie rozpoznane, a priorytet nadano kształceniu instruktorów doskonalenia zawodowego, których wyszkolenie warunkowało możliwość realizacji doskonalenia zawodowego w sposób odpowiadający „Zasadom organizacji doskonalenia zawodowego w PSP”⁵. Na dzień 30 czerwca 2019 r. wyszkolonych zostało 1.161 instruktorów⁶, przy czym w trzech dziedzinach ratownictwa minimalna wymagana liczba instruktorów już została osiągnięta, zaś w pozostałych wyszkolono do 98,5% instruktorów doskonalenia zawodowego. Potrzeby szkoleniowe członków specjalistycznych grup ratowniczych⁷ trafnie określano w oparciu o porównanie aktualnego stanu wyszkolenia ze stanem wymaganym, a zaspokajanie potrzeb zidentyfikowanych skorelowano z rozkładem czasu służby i miejscami szkoleniowymi przydzielanymi przez Biuro Szkolenia⁸ Komendy Głównej⁹ Państwowej Straży Pożarnej¹⁰. Strażacy z garnizonu łódzkiego kierowani byli na szkolenia odpowiadające realizowanym przez nich obowiązkom.

Z uwagi na scentralizowanie systemu, w którym w KG PSP opracowane zostały koncepcje rozwoju szkół pożarniczych i ośrodków szkolenia, programy szkolenia oraz prowadzona była ich ewaluacja, Komendant Wojewódzki nie sporządził opracowania koncepcyjnego dotyczącego Ośrodka Szkolenia KW PSP w Łodzi z siedzibą w Sieradzu¹¹ oraz nie prowadził na poziomie wojewódzkim analiz programów szkolenia. Ponadto nie wszystkie przedsięwzięcia szkoleniowe zostały ujęte w planie pracy dydaktycznej¹² WOSz.

Komendant zapewnił obsadę kadrową Ośrodka zbliżoną do maksymalnej. Stale podnosząca swoje kwalifikacje kadra dydaktyczna WOSz oraz włączanie w miarę potrzeb do prowadzenia zajęć szkoleniowych strażaków wchodzących w skład SGR gwarantowały należyty poziom merytoryczny szkoleń. Szkolenia poddawane były ewaluacji zgodnie z wymogami określonymi przez BS KG PSP. Brak jednego instruktora na etacie przewidzianym dla funkcjonariusza przyczynił się do nieosiągnięcia w 2018 r. zaplanowanego poziomu miernika monitorującego realizację przez KW PSP działania wskazanego w budżecie zadaniowym w postaci przygotowania zawodowego na potrzeby ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa.

Baza kwaterunkowa i poligonowa, rozbudowana w okresie objętym kontrolą o wielomodułowy trener ognioy, nie była do końca wystarczająca dla potrzeb prowadzonej działalności dydaktycznej. Urządzenia bazy kwaterunkowej i poligonowej były należyście utrzymane i zabezpieczone - za wyjątkiem pomieszczenia ześlizgu strażackiego i wykopu w ziemi na poligonie strażackim. Pomieszczenia budynku stacjonarnej komory dymowej nie odpowiadały części wymogów określonych w obowiązujących przepisach odnoszących się do bezpieczeństwa i higieny służby strażaków PSP.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dokument udostępniony na stronie internetowej KG PSP w bazie wiedzy obejmującej dokumenty normujące kształcenie w PSP pod adresem: https://www.straz.gov.pl/panstwowa_straz_pozarna/Dokumenty_normujace_ksztalcenie_w_PSP ; Dalej: ZODZ.

⁶ Jeden strażak może być instruktorem doskonalenia zawodowego w więcej niż jednej dziedzinie ratownictwa.

⁷ Dalej: SGR.

⁸ Dalej: BS.

⁹ Dalej: KG.

¹⁰ Dalej: PSP..

¹¹ Dalej: WOSz, Ośrodek.

¹² Dalej: PPD.

W okresie objętym kontrolą średni okres oczekiwania na przyjęcie na szkolenie podstawowe w zawodzie strażak od daty przyjęcia do służby wynosił 67 dni, przy czym długość tego okresu wahała się od dwóch do nawet 206 dni, z czego w 30% przypadków wynosił powyżej 90 dni. Taki długi okres oczekiwania nie sprzyjał efektywnemu wykorzystaniu nowo przyjętych do służby strażaków. Strażak oczekujący na skierowanie na szkolenie podstawowe nie brał udziału w akcjach ratowniczo-gaśniczych oraz w ćwiczeniach praktycznych.

W garnizonie łódzkim organizowano dla funkcjonariuszy zajęcia z wychowania fizycznego, w tym również zawody sportowe, jak również obowiązkowe testy sprawności fizycznej, w których wszyscy zobowiązani do udziału strażacy uzyskali wyniki pozytywne. Wyniki te były odnotowywane w indywidualnych kartach oceny sprawności fizycznej.

Komendant prawidłowo prowadził nadzór nad działalnością szkoleniową i doskonaleniem zawodowym, wykorzystując w tym celu zróżnicowane instrumenty takie jak kontrole i inspekcje gotowości operacyjnej¹³. Jednakże wewnętrzny dokument regulujący zasady sprawowania nadzoru nad realizacją doskonalenia zawodowego przez strażaków został opracowany z opóźnieniem wynoszącym ponad 15 miesięcy.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej¹⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. System szkolenia i doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy

Opis stanu faktycznego

1.1. Komendant Wojewódzki nie poddawał analizie funkcjonujących systemów (modeli) szkolenia i doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy podległych mu jednostek. Komendant wyjaśnił, że funkcjonujące systemy szkolenia i doskonalenia zawodowego zostały szczegółowo opisane w przygotowanych przez KG PSP dokumentach normujących kształcenie w PSP:

- ZODZ,
- „Program rozwoju szkół i ośrodków szkolenia PSP na lata 2015-2020”,
- programy szkolenia opracowane przez KG PSP.

Dokumenty te były poddawane systematycznej ewaluacji i analizie w BS KG PSP.

(akta kontroli str. 526-531)

W Komendzie nie sporządzono opracowania koncepcyjnego dotyczącego funkcjonowania Ośrodka. Komendant wskazał natomiast, że opracowanie nowej koncepcji rozwoju szkół i ośrodków szkolenia PSP, obejmujące swoim zakresem również WOSz, miało miejsce w KG PSP w 2015 r. i przybrało formę dokumentu „Program rozwoju szkół i ośrodków szkolenia PSP na lata 2015-2020”.

(akta kontroli str. 526-531)

1.2. Zarządzeniem nr 9/2017¹⁵, wydanym na podstawie art. 12 ust. 5 pkt 14 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej¹⁶, Komendant Wojewódzki uregulował organizację doskonalenia zawodowego instruktorów doskonalenia zawodowego poszczególnych dziedzin ratownictwa pełniących służbę

¹³ Dalej: IGO.

¹⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁵ Zarządzenie nr 9/2017 Łódzkiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Łodzi z dnia 8 marca 2017 r. w sprawie organizacji doskonalenia zawodowego strażaków jednostek ratowniczo-gaśniczych pełniących służbę w zmianowym rozkładzie czasu służby, realizowanego w ośrodkach szkolenia, przeznaczonego dla instruktorów doskonalenia zawodowego poszczególnych dziedzin ratownictwa z jednostek ratowniczo-gaśniczych Komend Powiatowych/Miejskich Państwowej Straży Pożarnej z terenu województwa łódzkiego.

¹⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 1499 ze zm.; dalej: ustawa o PSP.

w zmianowym rozkładzie czasu służby w jednostkach ratowniczo-gaśniczych¹⁷. Szkolenia były realizowane w Ośrodku w oparciu o programy szkoleń opracowanych przez BS KG PSP. Przeprowadzenie szkolenia poprzedzone było wydaniem przez Komendanta rozkazu, w treści którego w szczególności wskazany był:

- termin,
- organizator,
- kierownik,
- kadra dydaktyczna,
- uczestnicy - imiennie albo przez wskazanie jednostek organizacyjnych PSP, z których należało oddelegować na szkolenie wskazaną liczbę strażaków spełniających warunki wynikające z rozkazu.

(akta kontroli str.526-572, 624-627, 718-725)

1.3. Potrzeby szkoleniowe w zakresie przygotowania instruktorów doskonalenia zawodowego zostały określone na poziomie WOSz w sposób uwzględniający realizację określonego w ZODZ wymogu, aby każda z trzech zmian służbowych w 34 JRG na terenie województwa łódzkiego miała przeszkolonych przynajmniej dwóch instruktorów doskonalenia zawodowego w każdej z dziedzin ratownictwa. Stanowiło to realizację założenia wynikającego z dokumentu „Proces wdrożenia ZODZ”¹⁸, zgodnie z którym w latach 2017-2018 ośrodki szkolenia PSP miały przygotować się oraz rozpocząć proces szkolenia instruktorów doskonalenia zawodowego.

W odniesieniu do szkoleń specjalistycznych dla członków SGR¹⁹ dane dotyczące potrzeb szkoleniowych poddawane były bieżącej analizie na poziomie KW PSP. Zapotrzebowanie na szkolenie na poziomie SGR określał jej dowódca i przekazywał je do wojewódzkiego koordynatora PSP ds. danej dziedziny ratownictwa (jeśli sam nie pełnił tej funkcji), który z kolei sporządzał zestawienie zbiorcze potrzeb szkoleniowych w dziedzinie ratownictwa, za którą był odpowiedzialny. Zbiorcze zapotrzebowania na szkolenia z poszczególnych dziedzin ratownictwa były przedkładane do wojewódzkiego koordynatora PSP ds. ratownictwa technicznego w Wydziale Operacyjnym KW PSP, który następnie sporządzał analizę zapotrzebowania na szkolenia w zakresie wszystkich specjalistycznych grup ratowniczych. Analiza ta stanowiła podstawę zbiorczego zapotrzebowania przekazywanego przez Komendanta do BS KG PSP, które z kolei przekazywało do KW PSP informacje o przydzielonych miejscach na szkolenia. Informacje te były następnie przekazywane do wojewódzkich koordynatorów PSP ds. danej dziedziny ratownictwa celem wyznaczenia, w porozumieniu z dowódcami SGR, strażaków na poszczególne szkolenia. Po wyznaczeniu strażaków Komendant Wojewódzki zwracał się do komendantów miejskich/powiatowych PSP, w których powołano SGR, o oddelegowanie imiennie wyznaczonych strażaków na szkolenia.

szkolenia.
Potrzeby szkoleniowe w odniesieniu do:

- przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk oficerskich w PSP oraz do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi,
- kształcenia w zakresie technik pożarnictwa w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych

¹⁷ Dalej: JRG.

¹⁸ Dokument udostępniony na stronie internetowej KG PSP w bazie wiedzy obejmującej dokumenty normujące kształcenie w PSP pod adresem: https://www.straz.gov.pl/panstwowa_straz_pozarna/Dokumenty_normujace_ksztalcenie_w_PSP

¹⁹ Wśród SGR w garnizonie łódzkim wyróżniono: dwie Specjalistyczne Grupy Ratownicze Chemiczno-Ekologiczne (SGRChem-Eko), Specjalistyczną Grupę Ratownictwa Wysokościowego (SGRW), trzy Specjalistyczne Grupy Ratownictwa Wodno-Nurkowego (SGRW-N), Specjalistyczną Grupę Poszukiwawczo-Ratowniczą (SGPR).

określane były w woj. łódzkim na podstawie wniosków otrzymywanych od komendantów powiatowych/miejskich PSP oraz na podstawie potrzeb własnych KW PSP. Komendant Wojewódzki przekazywał odpowiednio:

- Komendantowi Głównemu PSP listy kandydatów spełniających warunki przyjęcia na każdy z rodzajów przeszkolenia zawodowego,
- szkołom pożarniczym listy kandydatów na kwalifikacyjne kursy zawodowe w zawodzie technik pożarnictwa.

(akta kontroli str. 526-531, 573-578, 1202-1216)

1.4. Komendant Wojewódzki wyjaśnił, że w ramach metodyki liczenia kosztów kształcenia w KW PSP uwzględniano:

- związane z organizacją i prowadzeniem szkoleń uposażenia kadry instruktorskiej (funkcjonariuszy), wynagrodzenia kadry dydaktycznej (pracownicy cywilni) Ośrodka,
- w ramach wydatków bieżących - wydatki na zakup materiałów i wyposażenia, zakup mediów wraz z odprowadzeniem ścieków i gospodarowaniem odpadami, zakup żywności i usług gastronomicznych, zakup usług naprawy sprzętu,
- w ramach wydatków majątkowych - zakup trenera.

Koszty kształcenia wyniosły:

- w 2018 r. łącznie 1.003 tys. zł, z tego wydatki rzeczowe (bieżące) 197,3 tys. zł, wydatki majątkowe 108,7 tys. zł, uposażenia 648,2 tys. zł oraz wynagrodzenia 49,1 tys. zł,
- w I półroczu 2019 r. łącznie 420,5 tys. zł, z tego wydatki rzeczowe (bieżące) 46,9 tys. zł, uposażenia 342,7 tys. zł oraz wynagrodzenia 30,9 tys. zł.

(akta kontroli str. 78-79)

1.5. Komendant Wojewódzki nie opracował zasad ewaluacji programów szkoleń w zakresie podstawowym i specjalistycznym przeprowadzanych w okresie objętym kontrolą. Komendant wyjaśnił, że programy szkolenia opracowane były przez KG PSP i procesem ich ewaluacji zajmowało się BS KG PSP. Szkoły PSP oraz komendanci wojewódzcy PSP zostali zobowiązani przez Komendanta Głównego do obejmowania badaniem ankietowym wszystkich uczestników szkoleń z poszczególnych dziedzin ratowniczych realizowanych przez krajowy system ratowniczo-gaśniczy²⁰ w zakresie podstawowym.

(akta kontroli str. 487, 526-531, 688-692)

1.6. Komendant Wojewódzki nie opracował zasad ewaluacji programów szkoleń dla kierowców pojazdów uprzywilejowanych. W okresie objętym kontrolą WOSz nie prowadził szkoleń dla kierowców pojazdów uprzywilejowanych. Ewaluacją programów takich szkoleń zajmowały się szkoły PSP, które takie programy opracowały i prowadziły szkolenia w takim zakresie.

Wychowanie fizyczne mieściło się w ramach doskonalenia zawodowego, a zasady przeprowadzania testów sprawności fizycznej zostały określone w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 października 2005 r. w sprawie zakresu, trybu i częstotliwości przeprowadzania okresowych profilaktycznych badań lekarskich oraz okresowej oceny sprawności fizycznej strażaka PSP²¹, wobec czego w Komendzie nie opracowano zasad ewaluacji szkolenia w zakresie sprawności fizycznej.

(akta kontroli str. 526-531)

1.7. W KW PSP wyznaczony został Wojewódzki Koordynator Ratownictwa Medycznego Służby w Państwowej Straży Pożarnej w woj. łódzkim²².

(akta kontroli str. 193-194)

²⁰ Dalej: ksrg.

²¹ Dz. U. z 2005 r. Nr 261, poz. 2191 ze zm.

²² Dalej: Wojewódzki Koordynator.

Zgodnie z § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministra Obrony Narodowej z dnia 12 grudnia 2008 r. w sprawie szkoleń w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy²³, Wojewódzki Koordynator:

- brał udział w egzaminach potwierdzających posiadanie tytułu ratownika (tzw. egzaminach recertyfikacyjnych)²⁴ jako przewodniczący komisji egzaminacyjnej,
- prowadził rejestry zaświadczeń wydanych po zdaniu egzaminu recertyfikacyjnego.

Nie wszystkie egzaminy w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy zostały ujęte w PPD Ośrodka na lata 2018 i 2019, o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

W 2018 r. oraz w I półroczu 2019 r. Wojewódzki Koordynator:

- nie nadzorował sposobu i organizacji przeprowadzenia oraz przebiegu szkoleń w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy na terenie woj. łódzkiego,
- nie organizował szkoleń w ww. zakresie dla funkcjonariuszy z terenu woj. łódzkiego,
- nie dokonywał oceny jakości szkoleń prowadzonych na terenie województwa łódzkiego.

Zgodnie z wyjaśnieniami Wojewódzkiego Koordynatora w woj. łódzkim osiągnięto 100% przeszkolenia funkcjonariuszy w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy przed 2018 r., w związku z czym w okresie objętym kontrolą nie było potrzeb szkoleniowych w tym zakresie.

Z powodu nieorganizowania i nienadzorowania szkoleń z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy, jak również niedokonywania ocen takich szkoleń roczne sprawozdania przekazywane przez Wojewódzkiego Koordynatora do Koordynatora Ratownictwa Medycznego Służby obejmowały inne zrealizowane przedsięwzięcia, jak np. egzaminy potwierdzające posiadanie tytułu „ratownik”, wykłady, warsztaty, ćwiczenia.

(akta kontroli str. 197-256, 594-623)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Spośród 32 egzaminów w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy trzy (9,4%) nie zostały ujęte w PPD Ośrodka - dwa w 2018 r.²⁵ i jeden w I półroczu 2019 r.²⁶. Na konieczność wprowadzania do PPD wszystkich przedsięwzięć szkoleniowych, które rozpoczynały się w danym roku zwrócono uwagę w punkcie 10 lit. b) notatki służbowej z narady z komendantami szkół PSP oraz naczelnikami ośrodków szkolenia w komendach wojewódzkich PSP, przekazanej przez KG PSP m.in. do komendantów wojewódzkich PSP za pismem z dnia 19 stycznia 2018 r. nr BS-I-0754/14-1/18. Zaniechanie wprowadzenia egzaminów do PPD było przejawem nierzetelności w działaniu strażaka nadzorującego PPD.

Funkcjonariusz odpowiedzialny za wprowadzanie danych do PPD wyjaśnił, że podstawą ujęcia kursu w PPD było otrzymanie przez niego informacji o planowanym kursie. W odniesieniu do egzaminów z kwalifikowanej pierwszej pomocy nie było ujednoliconego trybu przekazywania informacji w zakresie planowanych terminów.

(akta kontroli str. 168, 222, 232, 248, 486, 579-593)

OCENA CZĄSTKOWA

Z uwagi na scentralizowany system szkolenia i doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy, w którym w szczególności programy szkolenia, ich ewaluacja oraz koncepcje rozwoju szkół i ośrodków szkolenia opracowane były w KG PSP,

²³ Dz.U z 2008 Nr 229, poz. 1537 ze zm.

²⁴ Łącznie 32 egzaminy, z tego 25 egzaminów w 2018 r. i siedem w I półroczu 2019 r.

²⁵ Odbyły się 10 lipca i 11 października.

²⁶ Odbył się 2 kwietnia.

Komendant Wojewódzki nie poddawał analizie funkcjonujących systemów szkolenia i doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy, jak również nie sporządził opracowania koncepcyjnego dotyczącego funkcjonowania Ośrodka Szkolenia. W KW PSP nie opracowano zasad ewaluacji programów szkoleń dla kierowców pojazdów uprzywilejowanych, ponieważ WOSz nie prowadził takich szkoleń. Z kolei zasad ewaluacji szkolenia w zakresie sprawności fizycznej nie opracowano, ponieważ mieściło się ono w ramach doskonalenia zawodowego, a zasady przeprowadzania testów sprawności fizycznej zostały określone w stosownym rozporządzeniu MSWiA.

Natomiast Komendant Wojewódzki prawidłowo wydawał regulacje wewnętrzne w zakresie organizacji doskonalenia zawodowego strażaków.

W ramach zaspokajania potrzeb szkoleniowych priorytet nadano instruktorom doskonalenia zawodowego, ponieważ wyszkolenie wymaganej ich liczby warunkowało możliwość realizacji doskonalenia zawodowego w sposób odpowiadający ZODZ. Potrzeby szkoleniowe członków SGR określone były na rok bieżący oraz do dwóch lat na przód w oparciu o porównanie aktualnego stanu wyszkolenia ze stanem wymaganym.

Wyznaczony w KW PSP Wojewódzki Koordynator realizował zadania określone przepisami prawa. Jednakże nie wszystkie egzaminy w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy zostały ujęte w PPD Ośrodka na lata 2018 i 2019.

OBSZAR

2. Kadra dydaktyczna i instruktorska, programy szkolenia i infrastruktura

Opis stanu faktycznego

2.1. W KW PSP funkcjonował Ośrodek, który - będąc komórką organizacyjną Komendy - prowadził działalność w zakresie szkolenia i doskonalenia zawodowego. WOSz został wyznaczony do realizacji szkoleń specjalistycznych obejmujących ratownictwo wysokościowe, stając się jednym z krajowych ośrodków szkolenia w tym zakresie.

(akta kontroli str. 14, 33-47)

Stan zatrudnienia WOSz wynosił 15 etatów, z tego 11 etatów dla funkcjonariuszy, a cztery dla pracowników cywilnych²⁷. Faktycznie obsadzonych zostało 10 etatów przeznaczonych dla funkcjonariuszy (90,9%) przez 10 funkcjonariuszy oraz trzy dla pracowników cywilnych (75%)²⁸ przez cztery osoby. Dla kadry kierowniczej WOSz przewidziano i obsadzono dwa etaty przewidziane dla funkcjonariuszy (18,2%)²⁹ - Naczelnika i Zastępcy Naczelnika. W skład Ośrodka wchodziły:

- Sekcja Nauczania i Sportu, w której przewidziano i obsadzono siedem etatów dla funkcjonariuszy (z tego jeden dla kierownika Sekcji i sześć dla kadry wykonawczej)³⁰,
- Samodzielne stanowiska pracy, wśród których przewidziano dwa etaty dla funkcjonariuszy i cztery dla pracowników cywilnych z tego obsadzono jeden dla funkcjonariuszy i trzy dla pracowników cywilnych³¹.

²⁷ Przy czym stan na 01 stycznia 2018 r. wynosił 11 etatów dla funkcjonariuszy i trzy etaty dla pracowników cywilnych, zaś stan na 31 grudnia 2018 r. oraz na 30 czerwca 2019 r. wynosił odpowiednio: 11 i cztery.

²⁸ Przy czym na dzień 01 stycznia 2018 r. obsadzonych było 10 etatów dla funkcjonariuszy (90,9%) przez 10 strażaków oraz trzy i pół etatu dla pracowników cywilnych (116,7%) przez cztery osoby, zaś na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz 30 czerwca 2019 r. odpowiednio 10 (90,9%) obsadzonych przez 10 strażaków i trzy (62,5%) obsadzone przez cztery osoby.

²⁹ Liczba etatów i liczba etatów obsadzonych pozostawała na tym samym poziomie wg stanu na dzień 01 stycznia i 31 grudnia 2018 r. oraz 30 czerwca 2019 r.

³⁰ Liczba etatów i liczba etatów obsadzonych pozostawała na tym samym poziomie wg stanu na dzień 01 stycznia i 31 grudnia 2018 r. oraz 30 czerwca 2019 r.

³¹ Liczba etatów dla funkcjonariuszy pozostawała na tym samym poziomie wg stanu na dzień 01 stycznia i 31 grudnia 2018 r. oraz 30 czerwca 2019 r. (przy czym obsadzony pozostawał jeden etat), zaś liczba etatów dla pracowników cywilnych wzrosła z trzech wg stanu na dzień 01 stycznia 2018 r. do czterech wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. i 30 czerwca 2019 r. (przy czym obsadzone pozostawały odpowiednio trzy i pół, trzy oraz trzy etaty - przez cztery osoby).

W zakresie przygotowania do pracy dydaktycznej sześciu funkcjonariuszy legitymowało się ukończonymi studiami pedagogicznymi (również podyplomowymi) zaś czterech - ukończonymi szkoleniami pedagogicznymi w ramach doskonalenia zawodowego³².

(akta kontroli str. 55-57)

2.2. W KW PSP, obok sześciu strażaków na stanowiskach wykonawczych etatowo realizujących zadania w zakresie szkolenia i doskonalenia zawodowego³³, zadania takie realizowało 11 instruktorów (z tego 10 strażaków i jeden pracownik cywilny)³⁴. Największa liczba instruktorów specjalizowała się w gaszeniu pożarów wewnętrznych - sześciu strażaków, ratownictwie wysokościowym, technicznym i działaniach poszukiwawczo ratowniczych - po pięciu, ratownictwie chemicznym i ekologicznym oraz wodnym/lądowym - po trzech, ratownictwie medycznym - jeden strażak i jeden pracownik cywilny; specjalność w zakresie wychowania fizycznego oraz ratownictwa radiologicznego posiadało po jednym strażaku³⁵.

(akta kontroli str. 51-52)

W podległych KW PSP komendach powiatowych/miejskich PSP 38 strażaków na stanowiskach wykonawczych etatowo realizowało zadania w zakresie szkolenia i doskonalenia zawodowego³⁶. Nieetatowo zadania takie realizowało 189 strażaków i 10 pracowników cywilnych³⁷. Spośród 920 instruktorów³⁸ największa grupa specjalizowała się w działaniach poszukiwawczo-ratowniczych - 181, ratownictwie technicznym - 183, ratownictwie chemicznym i ekologicznym - 154, ratownictwie wysokościowym - 148, gaszeniu pożarów wewnętrznych - 114, ratownictwie wodnym/lądowym - 141, ratownictwie medycznym - 122.

(akta kontroli str. 53-54)

2.3. W okresie objętym kontrolą kadra dydaktyczna Ośrodka podnosiła swoje kwalifikacje poprzez udział w:

- szkoleniach³⁹ (sześć osób w 11 szkoleniach),
- warsztatach poświęconych metodyce nauczania i poszczególnym dziedzinom ratownictwa⁴⁰ (12 osób w 35 warsztatach),

³² Podane liczby pozostawały na tym samym poziomie wg stanu na dzień 01 stycznia i 31 grudnia 2018 r. oraz 30 czerwca 2019 r.

³³ Kadra wykonawcza Sekcji Nauczania i Sportu, której liczebność pozostała niezmienną wg stanu na dzień 01 stycznia i 31 grudnia 2018 r. oraz 30 czerwca 2019 r.

³⁴ Liczba instruktorów wynosiła wg stanu na dzień 01 stycznia 2018 r. - 12 (z tego 10 strażaków i dwóch pracowników cywilnych), wg stanu na 31 grudnia 2018 r. i 30 czerwca 2019 r. - 11 (10 strażaków i jeden pracownik cywilny).

³⁵ Łączna liczba instruktorów w poszczególnych specjalnościach jest wyższa od liczby instruktorów ogółem, ponieważ jeden instruktor może posiadać kilka specjalności. Podane liczby odnoszą się do stanu na dzień 30 czerwca 2019 r.

³⁶ Liczba ta rosła z poziomu 24 wg stanu na 01 stycznia 2018 r., poprzez 30 na 31 grudnia 2018 r. aż do podanego stanu na 30 czerwca 2019 r.

³⁷ Liczba strażaków rosła z poziomu 144 wg stanu na 01 stycznia 2018 r., poprzez 174 wg stanu na 31 grudnia 2018 r. aż do podanego stanu na 30 czerwca 2019 r. Liczba pracowników cywilnych utrzymywała się na tym samym poziomie.

³⁸ Liczba instruktorów rosła z poziomu 501 wg stanu na 01 stycznia 2018 r., poprzez 749 wg stanu na 31 grudnia 2018 r. aż do podanego stanu na 30 czerwca 2019 r. Łączna liczba instruktorów w poszczególnych specjalnościach jest wyższa od liczby instruktorów ogółem, ponieważ jeden instruktor może posiadać kilka specjalności.

³⁹ Szkolenie sędziów w sporcie pożarniczym, szkolenie z zakresu metodyki ratownictwa medycznego w ksr, szkolenie „Stres w pracy nauczyciela. Zarządzanie stresem i emocjami”, szkolenie metodyczne w zakresie ratownictwa na obszarach wodnych realizowane przez ksr w zakresie podstawowym, szkolenie specjalistyczne dla nurków kierujących pracami podwodnymi w zakresie ratownictwa - praktyka, szkolenie „Negocjacje z ciałem - kontrola i spożytkowanie bólu i innych objawów z ciała”, szkolenie „Przebudzenie - psychoterapia indywidualna osób zgłaszających niepowodzenia w związkach”.

⁴⁰ Warsztaty tematyczne „Sytuacje trudne w pracy kadry dydaktycznej - profilaktyka, diagnoza, wczesna interwencja oraz dostępne formy pomocy, warsztaty tematyczne „Wkolejanie”, warsztaty metodyczno-tematyczne dla kandydatów na instruktorów ratownictwa chemicznego i ekologicznego w zakresie podstawowym, warsztaty metodyczno-tematyczne „Dekontaminacja podczas działań ratownictwa chemicznego”, warsztaty tematyczno-metodyczne z zakresu ratownictwa medycznego dla WKRMPS i KRMS szkół PSP, warsztaty metodyczno-tematyczne „Samoratownictwo i ratownictwo na lodzie”, warsztaty „Prowadzenie działań ratowniczych z udziałem samochodów zasilanych GNG, LNG, LPG”, warsztaty metodyczno-tematyczne „Sposoby postępowania ratowniczego podczas zdarzeń z udziałem LNG i LPG”, warsztaty z przygotowania materiałów dydaktycznych szkoleniowych w postaci krótkich form filmowych, warsztaty metodyczno-tematyczne „Ratownictwo techniczne realizowane przez ksr w zakresie podstawowym - pojazdy wielkogabarytowe”, warsztaty metodyczno-tematyczne „Doskonalenie samoratownictwa i ratownictwa na lodzie”, warsztaty metodyczno-tematyczne „Organizacja i realizacja szkoleń z ratownictwa wysokościowego realizowanego przez ksr w zakresie podstawowym”, warsztaty tematyczne „Budowa pojazdów ciężarowych zasilanych paliwami alternatywnymi”, warsztaty tematyczne

- kursie teoretycznym⁴¹ (jedna osoba w jednym kursie),
- naradzie służbowo-szkoleniowej⁴² (dwie osoby w jednej naradzie),
- konferencji naukowej⁴³ (jedna osoba).

W miarę potrzeb do prowadzenia zajęć szkoleniowych włączani byli strażacy wchodzący w skład SGR. Posiadali oni przygotowanie w zakresie metodyki prowadzenia zajęć ze słuchaczami.

(akta kontroli str. 526-531, 718-725, 851-952, 1230-1274)

2.4. Według stanu na dzień 30 czerwca 2019 r. Ośrodek wykorzystywał:

- bazę kwaterunkową liczącą łącznie 42 miejsca sypialne w 21 salach dwuosobowych,
- bazę dydaktyczną liczącą łącznie 143 miejsca w czterech salach wykładowych (aula na 60 osób, sale: wykładowa na 30, medyczna na 30, informatyczna na 23),
- jedną bibliotekę fachową liczącą 614 woluminów (163 tytuły) oraz jeden tytuł czasopisma,
- bazę szkoleniową złożoną z jednego poligonu strażackiego z 12 miejscami do zajęć symulacyjnych:
 - o czterema w pomieszczeniach zamkniętych - stacjonarna komora dymowa, dom ogniowy, kontener rozgorzeniowy, wielomodułowy trenażer ogniowy,
 - o ośmioma w terenie otwartym - trenażer ogniowy, stanowisko z autobusem komunikacji miejskiej, gruzowisko, stanowisko do cięcia pilami i pilarkami, stanowisko z tramwajem komunikacji miejskiej z krótkim torowiskiem, stanowisko z ciągnikiem siodłowym i naczepą-cysterną, zadaszone stanowisko do ratownictwa technicznego, wspinalnica,
- jedną stołówkę mieszczącą 60 osób,
- jedną świetlicę mieszczącą 30 osób,
- zaplecze kuchenne.

Wskazane obiekty, wraz z wydzieloną częścią pomieszczenia magazynowego w budynku magazynowym oraz wydzieloną częścią garażu były użyczone KW PSP na potrzeby WOSz przez Komendę Powiatową PSP w Sieradzu na podstawie porozumienia z dnia 1 maja 2017 r. w sprawie użyczenia pomieszczeń i ponoszenia kosztów eksploatacji. Strony porozumienia ustaliły zasady finansowania kosztów utrzymania i użytkowania obiektów i pomieszczeń udostępnionych KW PSP przez Komendę Powiatową PSP w Sieradzu w taki sposób, że Komenda Powiatowa ponosi co do zasady całość kosztów, natomiast KW PSP zwraca jej część poniesionych kosztów obliczoną według wzorów określonych w porozumieniu.

(akta kontroli str. 62-63, 264-274, 329-333)

Obiekty wykorzystywane przez Ośrodek utrzymane były w należytym stanie technicznym. Jedynie w wielomodułowym trenażerze ogniowym w module (kontenerze) komory rozgorzeniowej (paleniska) stwierdzono przed drzwiami wejściowymi widoczne ubytki w poszyciu podłogi powstałe wskutek usunięcia

„Bezpieczeństwo podczas zdarzeń z udziałem LNG”, warsztaty metodyczno-tematyczne „Wykorzystanie termowizji w pożarach wewnętrznych - stosowanie hydrowentylacji w pożarach”, warsztaty metodyczno-tematyczne „Szkolenie instruktorów zajęć w zakresie gaszenia pożarów wewnętrznych”, warsztaty metodyczno-tematyczne „Szkolenie instruktorów zajęć z ratownictwa chemicznego i ekologicznego realizowanych przez ksrg”, warsztaty metodyczne z zakresu gaszenia pożarów wewnętrznych, warsztaty metodyczno-tematyczne z zakresu ratownictwa technicznego, warsztaty metodyczno-tematyczne „Ratownictwo na drogach w zakresie podstawowym”, warsztaty metodyczno-tematyczne „Metodyka wykonywania pomiarów podczas zdarzeń radiacyjnych oraz pobieranie próbek podczas zagrożeń biologicznych”, warsztaty metodyczne „Pomoc osobom w kryzysie samobójczym”, warsztaty metodyczne „Profilaktyka zjawisk wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych w miejscu pracy i służby”

⁴¹ Kurs teoretyczny dla nurków MSWiA kierujących pracami podwodnymi w zakresie ratownictwa.

⁴² Narada służbowo-szkoleniowa dla naczelników i zastępców naczelników Ośrodka Szkolenia KW PSP z obszaru nadzoru dydaktycznego CS PSP.

⁴³ Ogólnopolska konferencja naukowa „Ratownictwo medyczne w służbach mundurowych”.

spalonych fragmentów płyty. Uszkodzenie odsłoniło konstrukcję nośną podłogi złożoną z metalowych belek, przez co utrudniony został swobodny dostęp do komory rozgorzeniowej. Poszycie podłogi zostało uzupełnione w trakcie czynności kontrolnych.

Pomieszczenia budynku stacjonarnej komory dymowej nie odpowiadały części wymogów określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy⁴⁴ w zw. z § 20 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 września 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków bezpieczeństwa i higieny służby strażaków Państwowej Straży Pożarnej⁴⁵. Szerzej o tym w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

Wyposażenie stacjonarnej komory dymowej nie odpowiadało części wymagań techniczno-użytkowych określonych w „Zasadach wyposażania i wykorzystania komór dymowych w Państwowej Straży Pożarnej”⁴⁶:

- a. panele sterujące młota podciągowego i drabiny bez końca były zamontowane na centralnym pulpicie sterowniczym zamiast bezpośrednio na przyrządach, niezgodnie z odpowiednio pkt 1.1. lit. a) tiret czwartym oraz lit. d) rozdziału II części A Zasad KD,
- b. pomieszczenia próby wysiłkowej oraz sterowni nie były wyposażone w system klimatyzacji, niezgodnie z odpowiednio pkt 1.2. oraz 2.4. rozdziału II części A Zasad KD,
- c. opisy na zainstalowanym na centralnym pulpicie sterowniczym module do obsługi ergometru taśmowego oraz wyświetlane komunikaty były w języku angielskim, niezgodnie z pkt 2.3. rozdziału II części A Zasad KD,
- d. ścieżka treningowa została zbudowana z elementów modułowych, tworzących w podstawie kwadrat o długości boku 97cm zamiast 75-80cm, niezgodnie z pkt 3.1. rozdziału II części A Zasad KD,
- e. ścieżka treningowa nie zawierała trzech przeszkód wchodzących w skład wyposażenia minimalnego, wskazanych w pkt 3.2. lit. l), n), o) rozdziału II części A Zasad KD - kraty wahlowej małej, ruchomych rolek oraz pochylni,
- f. wykonanie dziewięciu spośród 20 (45%) przeszkód zainstalowanych na ścieżce treningowej nie odpowiadało wymogom wskazanym w pkt 3.2. lit. a), b), f)-k) rozdziału II części A Zasad KD - drzwi wykonane były z ramy metalowej wypełnionej czarną płytą zamiast kraty, kraty (drzwi) przesuwne małe i duże pozostawiały przejście o szerokości ok. 89cm zamiast ok. 60cm, w kratkach z przewężeniem ich połowy wypełnione były siatką metalową zamiast kraty,
- g. zestaw symulacyjny ostrzegawczy zainstalowany w pomieszczeniu ścieżki treningowej składał się z trzech migających lamp wyposażonych w konwencjonalne żarówki barwy żółtej, czerwonej i zielonej zamiast dwóch lamp barwy pomarańczowej i jednej barwy niebieskiej z żarnikami ksenonowymi/diodami LED, niezgodnie z pkt 3.3. lit. f) rozdziału II części A Zasad KD,
- h. urządzenie do zadymiania zużywało maksymalnie 210-230 ml/min preparatu zamiast 160 ml/min, niezgodnie z pkt 3.3. lit. i) rozdziału II części A Zasad KD,
- i. pomieszczenie ścieżki treningowej nie było wyposażone w system ogrzewania, niezgodnie z pkt 3.6. rozdziału II części A Zasad KD,
- j. pomieszczenia próby wysiłkowej oraz ścieżki treningowej nie były wyposażone w odrębny wyłącznik światła umożliwiający sterowanie oświetleniem poza ćwiczeniami, a wyłącznik światła umieszczony przy drzwiach pomieszczenia

⁴⁴ Dz. U. z 2003 r., Nr 169, poz. 1650 ze zm.; dalej: rozporządzenie bhp.

⁴⁵ Dz. U. z 2008 r., Nr 180, poz. 1115; dalej: rozporządzenie bhs.

⁴⁶ Dalej: Zasady KD.

sterowni nie był w wykonaniu wodoodpornym, niezgodnie z pkt 4 rozdziału II części A Zasad KD.

Komendant wyjaśnił, że Zasady KD obowiązywały od 2013 r., natomiast komora dymowa została oddana do użytku w 2008 r., a w procesie jej projektowania i zamawiania elementów składowych opierano się na obowiązujących wówczas wytycznych Komendanta Głównego PSP z dnia 18 września 1996 r. w sprawie prowadzenia zajęć w komorze dymowej, które określały wymagania techniczne dla komór dymowych odmiennie od Zasad KD. Wymagania tamte zostały spełnione. Nie podejmowano działań zmierzających do modernizacji komory dymowej, ponieważ wymagania techniczno-użytkowe określone w Zasadach KD stanowiły jedynie⁴⁷ materiał pomocniczy przy projektowaniu oraz przygotowywaniu procedur przetargowych nowych komór dymowych lub ewentualne modernizacji komór dotychczas funkcjonujących.

(akta kontroli str.264-274, 339-356, 359-361)

Zdaniem NIK Zasady KD opracowano w KG PSP w celu ujednolicenia zasad wyposażenia komór dymowych wykorzystywanych w PSP oraz zapewnienia porównywalnych warunków do ćwiczeń, jak również wprowadzenia wyższych standardów bezpieczeństwa, funkcjonalności i komfortu pracy podczas szkoleń i ćwiczeń realizowanych z wykorzystaniem komór dymowych, natomiast Komendant Wojewódzki od 2013 r. nie podjął żadnych działań zmierzających do realizacji ww. celów.

Obiekty WOSz zostały należycie zabezpieczone, za wyjątkiem wykopu w ziemi znajdującego się na poligonie strażackim oraz pomieszczenia ześlizgu⁴⁸ znajdującego się w budynku strażnicy wykorzystywanej przez Ośrodek - o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 259-274)

Na wyposażenie naukowo-dydaktyczne Ośrodka składały się w szczególności:

- aparat cyfrowy,
- komputery (16 zestawów),
- tablica multimedialna z rzutnikiem,
- trzy projektory multimedialne i rozwijane ekrany,
- dwa zestawy nagłaśniające,
- sprzęt wykorzystywany do szkoleń z zakresu ratownictwa wodnego i lądowego, w tym trzy suche skafandry ratownicze, trzy kamizelki asekuracyjne, trzy kaski do ratownictwa wodno-lądowego, manekin do ratownictwa wodnego,
- sprzęt wykorzystywany do szkoleń z zakresu działań poszukiwawczo-ratowniczych, w tym piła do cięcia betonu, dwie piły do cięcia drewna, dźwiękowy symulator osób zasypanych, hydrauliczny zestaw ratowniczy,
- sprzęt wykorzystywany do szkoleń z zakresu gaszenia pożarów wewnętrznych, w tym modułowy wielofunkcyjny trenażer ratowniczy⁴⁹, urządzenie do wytwarzania dymu, wentylator osiowy, palnik dekarski z butlą gazu propan-butan,
- sprzęt wykorzystywany do szkoleń z zakresu ratownictwa technicznego, w tym dwie mechaniczne podpory do stabilizacji Holmatro V-Strut, dwie osłony poduszek powietrznych w pojazdach, osłona na odcięte części karoserii, dwa zestawy narzędzi hydraulicznych Holmatro (pompa, przewody, rozpieracze,

⁴⁷ Jak wskazano w piśmie KG PSP z 8 listopada 2013 r. nr BT-II-0754/20-2/2013.

⁴⁸ Urządzenie stanowiące wyposażenie strażnicy pozwalające podczas alarmu na opuszczanie się strażaków po słupie ześlizgu, poprzez otwór w stropie, w celu jak najszybszego wyjazdu do akcji ratowniczej.

⁴⁹ Zakup trenażera TR013 został zrealizowany w 2018 r. w ramach projektu „Zwiększenie skuteczności prowadzenia długotrwałych akcji ratowniczych” w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Całkowita wartość sprzętu wyniosła 725 tys. zł, z tego 108,75 tys. zł pochodziło z budżetu państwa a 616,25 tys. zł z budżetu środków europejskich.

nożyce), cztery rolki transportowe do przemieszczania pojazdów, dwa narzędzia ratownicze Hooligan,

- sprzęt wykorzystywany do szkoleń z zakresu ratownictwa wysokościowego, w tym sześć lin alpinistycznych statycznych, dwa przyrządy zjazdowe z automatyczną blokadą, sześć lonży regulowanych, sześć uprząży asekuracyjnych,
- sprzęt wykorzystywany do szkoleń z zakresu ratownictwa medycznego oraz szkoleń i egzaminów z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy, w tym cztery fantomy osób dorosłych, fantom dziecka, dwa fantomy niemowlęcia, trzy zestawy szyn do unieruchamiania kończyn, trzy torby medyczne PSP, dwie noszy różnego typu, dwa fantomy do nauki intubacji dotchawiczej, dwa szkoleniowe defibrylatory zautomatyzowane,
- sprzęt wykorzystywany do szkoleń z zakresu ratownictwa chemicznego i ekologicznego, w tym dziewięć ubrań przeciwochlapaniowych,
- sprzęt wykorzystywany do wszystkich szkoleń, w tym megafon, cztery drabinki nasadkowe drewniane, cztery drabinki nasadkowe aluminiowe, pięć drabinek słupkowych, dziewięć manekinów ewakuacyjnych, trzy kamery termowizyjne, kurtyna wodna, dwie prądownice typu turbo, 27 kompletów sprzętu ochronnego układu oddechowego, cztery radiotelefony, siedem czujników bezruchu.

Ponadto w procesie szkolenia i doskonalenia zawodowego strażaków WOSz wykorzystywał również wyposażenie wypożyczane z:

- Komendy Powiatowej PSP w Sieradzu, w tym sanie lodowe, zestaw podpór aktywnych, zestaw oświetleniowy, samochód ratowniczo-gaśniczy ze zbiornikiem wody i autopompą, samochód ratownictwa technicznego,
- Komendy Miejskiej PSP w Łodzi, w tym samochód cysternę, sześć ubrań ochrony przeciwchemicznej gazoszczelnych, detektor promieniowania jonizującego, kabinę dekontaminacyjną, pięć mierników wielogazowych.

(akta kontroli str. 64-69, 78-79, 264-274)

2.5. Komendant Wojewódzki nie sporządził w okresie objętym kontrolą analizy potencjału szkoleniowego. Komendant wyjaśnił, że w okresie objętym kontrolą KG PSP sporządzała analizę potencjału szkoleniowego poprzez aktualizację karty informacyjnej Ośrodka. Ponadto KG PSP opracowała dokumenty:

- „Analiza funkcjonowania ośrodków szkolenia w komendach wojewódzkich PSP”,
- „Analiza funkcjonowania ośrodków szkolenia w komendach wojewódzkich PSP we Wrocławiu, Łodzi, Warszawie i Opolu” - obejmujący szczegółowe zbadanie potencjału kadrowego wymienionych ośrodków.

(akta kontroli str. 526-531, 693-717)

2.6. Komendant Wojewódzki przygotował pierwotne projekty planów finansowych KW PSP na lata 2018-2019 w oparciu o wstępne kwoty wydatków ustalonych na realizację zadań przez niego nadzorowanych, przekazane przez Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi, wynikające z propozycji podziału kwot określonych dla części budżetu państwa 85/10 - województwo łódzkie w projektach ustaw budżetowych na lata 2018-2019, zaakceptowanych przez Wojewodę Łódzkiego.

Łączne kwoty wydatków ujęte w pierwotnych planach finansowych Komendy na lata 2018-2019 wynosiły odpowiednio 13.565 tys. zł i 16.270 tys. zł (wzrost rok do roku o 19,9%). W planach ostatecznych łączne kwoty wydatków w latach 2018-2019 kształtowały się na poziomie odpowiednio 29.732,8 tys. zł i 24.721,6 tys. zł⁵⁰, zaś w ujęciu szczegółowym uwzględniono m.in. następujące wydatki na szkolenia funkcjonariuszy:

- pozostałe należności funkcjonariuszy, w tym w szczególności: przejazdy do szkół oraz zwrot kwot pokrywających koszty nauki funkcjonariuszy pobieranych

⁵⁰ Wg stanu na dzień 30 czerwca 2019 r.

- przez instytucje spoza Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji organizujące naukę (szkolenie) w kwotach odpowiednio 28,8 tys. zł i 32 tys. zł⁵¹,
- usługi w zakresie szkolenia w kwotach odpowiednio 9,3 tys. zł i 5,6 tys. zł⁵²,
 - usługi edukacyjne w zakresie oświaty oraz szkolnictwa wyższego w kwotach odpowiednio 9,4 tys. zł i 7 tys. zł⁵³.

Wydatki zaplanowane na lata 2018-2019⁵⁴ wykonane zostały w odniesieniu do:

- kwoty łącznej w wysokości odpowiednio 29.645,9 tys. zł (99,7%) i 9.937,4 tys. zł (40,2%),
- kwoty pozostałych należności funkcjonariuszy, w tym w szczególności: przejazdów do szkół oraz zwrotu kwot pokrywających koszty nauki funkcjonariuszy pobieranych przez instytucje spoza Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji organizujące naukę w wysokości odpowiednio 28,7 tys. zł (99,6%) i 21 tys. zł (65,6%),
- kosztu zakupu usług w zakresie szkolenia w wysokości odpowiednio 9,3 tys. zł (100%) i 1,4 tys. zł (25%),
- kosztu zakupu usług edukacyjnych w zakresie oświaty oraz szkolnictwa wyższego w wysokości odpowiednio 9,4 tys. zł (100%) i 2,5 tys. zł (35,7%).

(akta kontroli str. 1350-1376)

W planie wydatków na 2018 r. w układzie zadaniowym na realizację działania 2.3.1.3. *Przygotowanie zawodowe na potrzeby ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa*⁵⁵ ujęto kwotę 1.964,8 tys. zł, z tego 1.348,5 tys. zł stanowiły środki z budżetu państwa⁵⁶ i 616,2 tys. zł - wydatki budżetu środków europejskich⁵⁷. Ocenie osiągnięcia zaplanowanego celu działania⁵⁸ służył miernik *Liczba przeszkolonych funkcjonariuszy (w os.)*, którego wartość docelową określono na poziomie 2.447. Zaplanowane środki zostały wydatkowane w kwocie 1.963,7 tys. zł (99,9%), z tego 1.347,4 tys. zł - środki z budżetu państwa⁵⁹ i 616,2 tys. zł - wydatki budżetu środków europejskich⁶⁰. Osiągnięta na koniec 2018 r. wartość miernika była niższa od założonej o 512 (20,9%) i wyniosła 1.935. Jako przyczynę niekorzystnego odchylenia wartości miernika od wartości docelowej wskazano brak możliwości technicznych spowodowany częściowym brakiem sprzętu niezbędnego do realizacji programów szkoleń, który został pozyskany dopiero pod koniec roku, oraz brak wymaganej liczby instruktorów. Jako planowane działania naprawcze wskazano przeniesienie realizacji szkoleń na 2019 r. oraz zwiększenie liczby instruktorów.

W planie wydatków na 2019 r. w układzie zadaniowym na realizację działania 2.3.1.3. ujęto kwotę 1.298,5 tys. zł stanowiącą w całości środki z budżetu państwa⁶¹. Planowana kwota była niższa od ubiegłorocznej o 33,9%⁶². Ocenie osiągnięcia zaplanowanego celu działania⁶³ służył miernik *Liczba przeszkolonych*

⁵¹ Wg stanu na dzień 30 czerwca 2019 r.

⁵² Wg stanu na dzień 30 czerwca 2019 r.

⁵³ Wg stanu na dzień 30 czerwca 2019 r.

⁵⁴ Wg stanu na dzień 30 czerwca 2019 r.

⁵⁵ Działanie realizowane w ramach funkcji 2 *Bezpieczeństwo wewnętrzne i porządek publiczny*, zadania 2.3. *System ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa oraz ochrona ludności*, podzadania 2.3.1. *Funkcjonowanie systemu ratowniczego i gaśniczego*.

⁵⁶ Z tego wydatki majątkowe przeznaczone na finansowanie projektów z udziałem środków UE - 108,7 tys. zł, pozostałe wydatki - 1.239,8 tys. zł.

⁵⁷ W całości stanowiące wydatki majątkowe.

⁵⁸ Założonym celem było podniesienie kwalifikacji zawodowych oraz stanu wyszkolenia funkcjonariuszy i pracowników PSP.

⁵⁹ Z tego wydatki majątkowe przeznaczone na finansowanie projektów z udziałem środków UE - 108,7 tys. zł, pozostałe wydatki - 1.238,7 tys. zł.

⁶⁰ W całości stanowiące wydatki majątkowe.

⁶¹ W całości przeznaczoną na pozostałe wydatki.

⁶² Porównanie samej kwoty pozostałych wydatków wskazuje, że w 2019 r. kwota ta była wyższa od kwoty z 2018 r. o 4,7%, zaś w 2018 r. kwota ta była wyższa od kwoty z 2017 r. o 1,4%.

⁶³ Założonym celem było podniesienie kwalifikacji zawodowych oraz stanu wyszkolenia funkcjonariuszy i pracowników PSP.

funkcjonariuszy (w os.), którego wartość docelową określono na poziomie 1.478 (niższym od ubiegłorocznego o 39,6%). Zaplanowane środki zostały wydatkowane według stanu na dzień 30 czerwca 2019 r. w kwocie 600,6 tys. zł (46,2%). Osiągnięta na koniec I półrocza 2019 r. wartość miernika wyniosła 812 (54,9%).

(akta kontroli str. 1377-1404)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Pomieszczenia budynku stacjonarnej komory dymowej nie odpowiadały części wymogów określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia bhp w zw. z § 20 rozporządzenia bhs:

- a. szatnia, umywalnia, pomieszczenie z natryskami oraz ustęp urządzone były wspólnie dla kobiet i mężczyzn, niezgodnie z § 3 ust. 1 załącznika nr 3 do rozporządzenia bhp w zw. z § 20 rozporządzenia bhs,
- b. w pomieszczeniu umywalni szerokość przejścia między umywalkami a ścianą przeciwną wynosiła 1,15m, niezgodnie z § 18 ust. 3 załącznika nr 3 do rozporządzenia bhp w zw. z § 20 rozporządzenia bhs.

Komendant wyjaśnił, że komorę dymową oddano do użytku w 2008 r., jej pomieszczenia zostały wykonane według rozdziału III pkt 1 wytycznych Komendanta Głównego PSP z dnia 18 września 1996 r. w sprawie prowadzenia zajęć w komorze dymowej, a projekt został uzgodniony z rzeczoznawcą do spraw sanitarno-higienicznych działającym na podstawie upoważnienia Głównego Inspektora Sanitarnego MSWiA.

(akta kontroli str.264-274, 339-356)

Zdaniem NIK wyjaśnienia nie zasługują na uwzględnienie. W przypadku uregulowania wymagań w odniesieniu do obiektów wykorzystywanych przez JRG PSP aktem prawnym w randze rozporządzenia MSWiA, a więc aktem prawnym wyższego rzędu od wytycznych Komendanta Głównego PSP, nie można uznać za wystarczające spełnienia wymagań określonych wyłącznie w tych drugich. Zgodnie z § 101 ust. 1 rozporządzenia bhs wymagania wobec obiektów przeznaczonych dla JRG PSP, o których mowa w dziale drugim, stosuje się wyłącznie w stosunku do obiektów budowlanych budowanych, remontowanych i przebudowywanych, ale na podstawie ust. 2 cytowanego przepisu wymagania wobec pozostałych obiektów budowlanych, o których mowa w ust. 1, stosuje się od dnia 1 stycznia 2012 r. Zatem pomieszczenia budynku stacjonarnej komory dymowej wykorzystywanej przez Ośrodek powinny były spełniać wymagania określone w rozporządzeniu bhs od dnia 1 stycznia 2012 r.

2. Na poligonie strażackim znajdował się wykop w ziemi o wymiarach 1,28m x 1,25m i głębokości 1,2m. Ściany boczne obiektu wzmocnione były drewnianą płytą wielowarstwową (sklejką). Wykop był nieogrodzony i niezabezpieczony, co dla osób poruszających się po terenie poligonu stwarzało niebezpieczeństwo wpadnięcia do jego wnętrza i odniesienia urazów wskutek upadku.

(akta kontroli str.259-263)

3. Na drugim piętrze wykorzystywanej przez Ośrodek strażnicy znajdowało się pomieszczenie niewykorzystywanego ześlizgu. Drzwi do pomieszczenia były uszkodzone - płyta zastępująca szybę w lewym skrzydle drzwi wpadła do środka pomieszczenia. Wskutek uszkodzenia, drzwi do pomieszczenia ześlizgu - pomimo ich zamknięcia - nie zabezpieczały przed przypadkowym dostępem osób przebywających w budynku, co z kolei stwarzało niebezpieczeństwo upadku z wysokości i odniesienia w jego skutek urazów.

(akta kontroli str. 264-274)

W związku z nieprawidłowościami wskazanymi w punktach 2-3 do Komendanta Wojewódzkiego skierowana została na podstawie art. 51 ust. 1 ustawy o NIK

informacja o stwierdzeniu przez kontrolera bezpośredniego niebezpieczeństwa dla życia i zdrowia ludzkiego. W odpowiedzi Komendant poinformował, że w dniu otrzymania informacji oba obiekty zostały należycie zabezpieczone.

(akta kontroli str. 326-328, 334-336)

OCENA CZĄSTKOWA

Komendant Wojewódzki zapewnił obsadę kadrową Ośrodka zbliżoną do maksymalnej - wakowały dwa pojedyncze etaty, jeden dla funkcjonariusza i jeden dla pracownika cywilnego. Brak instruktora na etacie przewidzianym dla funkcjonariusza stał się jedną z przyczyn nieosiągnięcia zaplanowanego poziomu miernika monitorującego realizację przez KW PSP działania wskazanego w budżecie zadaniowym - przygotowania zawodowego na potrzeby ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa.

W okresie objętym kontrolą kadra dydaktyczna Ośrodka podnosiła swoje kwalifikacje w szczególności poprzez udział w szkoleniach i warsztatach poświęconych metodyce nauczania oraz poszczególnym dziedzinom ratownictwa. W miarę potrzeb do prowadzenia zajęć szkoleniowych włączani byli strażacy wchodzący w skład SGR. Gwarantowało to należyty poziom merytoryczny zajęć dydaktycznych.

Baza kwaterunkowa i poligonowa, rozbudowana w okresie objętym kontrolą o wielomodułowy trenażer ogniowy, nie była do końca wystarczająca dla potrzeb prowadzonej działalności dydaktycznej, co znalazło wyraz w nieosiągnięciu w 2018 r. zaplanowanej wartości miernika monitorującego realizację przez KW PSP wskazanego w budżecie zadaniowym przygotowania zawodowego na potrzeby ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa. Urządzenia bazy kwaterunkowej i poligonowej były należycie utrzymane i zabezpieczone - za wyjątkiem pomieszczenia ześlizgu strażackiego i wykopu w ziemi. Pomieszczenia budynku stacjonarnej komory dymowej nie odpowiadały części wymogów określonych w obowiązujących przepisach odnoszących się do bezpieczeństwa i higieny służby strażaków PSP.

Pomimo tego, że środki finansowe przeznaczone w 2018 r. na realizację działania przygotowania zawodowego na potrzeby ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa zostały wydatkowane niemal w całości, nie został w pełni zrealizowany cel w postaci podniesienia kwalifikacji zawodowych oraz stanu wyszkolenia funkcjonariuszy (1.935 zamiast zaplanowanych 2.447). Środki finansowe przeznaczone na pozostałe wydatki w 2019 r. były zaplanowane w kwocie nieznacznie wyższej od ubiegłorocznej, analogiczna sytuacja była w przypadku roku 2018.

3. Realizacja szkolenia i doskonalenia zawodowego

Opis stanu faktycznego

3.1. W okresie objętym kontrolą w łódzkim garnizonie PSP do służby przyjęto 84 strażaków, z tego 62 w 2018 r. i 22 w I półroczu 2019 r. Średnio od daty otrzymania orzeczenia lekarskiego o zdolności do służby w PSP do daty przyjęcia strażaka do służby upływało 61 dni, przy czym długość tego okresu wahała się od pięciu do nawet 282 dni. Średni okres oczekiwania na przyjęcie na szkolenie podstawowe w zawodzie strażak od daty przyjęcia do służby wynosił 67 dni, przy czym długość tego okresu wahała się od dwóch do 206 dni, z czego w 25 przypadkach (30,1%) okres ten wynosił powyżej 90 dni. Natomiast średni okres czasu od daty otrzymania orzeczenia lekarskiego o zdolności do służby w PSP do daty przyjęcia na szkolenie podstawowe w zawodzie strażak wynosił 126 dni, przy czym długość tego okresu wahała się od 41 do nawet 284 dni.

Komendant Wojewódzki wyjaśnił, że przyczyną wydłużenia okresu oczekiwania na przyjęcie na szkolenie podstawowe w zawodzie strażak powyżej 90 dni licząc od daty przyjęcia do służby wynikało z braku wolnych miejsc w Szkole Podoficerskiej PSP w Bydgoszczy spowodowanego dużym zapotrzebowaniem na szkolenia.

Strażacy byli kierowani na szkolenia w najkrótszych możliwych terminach. Natomiast jako przyczyny długiego okresu czasu od daty otrzymania orzeczenia lekarskiego o zdolności do służby w PSP do daty przyjęcia strażaka do służby wskazane zostały m.in. względy:

- organizacyjne, tj. brak możliwości udziału nowo przyjętego strażaka bez przeszkolenia w działaniach ratowniczo-gaśniczych,
- kadrowe, tj. oczekiwanie na przejście funkcjonariusza na zaopatrzenie emerytalne i uwolnienie etatu dla nowo przyjętego strażaka,
- osobiste, tj. konieczność rozwiązania umowy o pracę przez nowo przyjętego funkcjonariusza z poprzednim pracodawcą.

(akta kontroli str. 1217-1227)

Z informacji przekazanych przez Komendanta wynika, że funkcjonariusz w okresie od przyjęcia do służby do skierowania na szkolenie podstawowe w zawodzie strażak:

- zapoznawał się ze sprzętem, organizacją służby, zakresem obowiązków, funkcjonowaniem jednostki,
- pełnił służbę wewnętrzną w jednostce, w tym przestrzegał regulaminów służbowych, utrzymywał czystość i porządek w miejscu służby, wykonywał prace porządkowo-gospodarcze i konserwację sprzętu, wykonywał polecenia przełożonych,
- brał udział w zawodach lekkoatletycznych.

Strażak oczekujący na skierowanie na szkolenie podstawowe nie brał udziału w akcjach ratowniczo-gaśniczych oraz w ćwiczeniach praktycznych.

(akta kontroli str. 471-485)

3.2. W KW PSP do kształcenia w zawodzie:

- strażak: skierowano jednego funkcjonariusza w I półroczu 2018 r. (ukończył szkolenie w II półroczu 2018 r.), ponadto w tym samym okresie dwóch funkcjonariuszy ukończyło kształcenie,
- technik pożarnictwa w trybie niestacjonarnym: skierowano trzech funkcjonariuszy w II półroczu 2018 r., natomiast kształcenie ukończyło dwóch funkcjonariuszy w II półroczu 2018 r. i trzech funkcjonariuszy w I półroczu 2019 r.,
- inżynier pożarnictwa w trybie niestacjonarnym w II półroczu 2018 r. skierowano dwóch funkcjonariuszy.

Ponadto skierowano jednego funkcjonariusza na przeszkolenie przygotowujące do zajmowania stanowisk oficerskich w PSP (w II półroczu 2018 r.), jednego funkcjonariusza na przeszkolenie przygotowujące do zajmowania stanowisk związanych z działaniami ratowniczymi (w I półroczu 2019 r.), 13 funkcjonariuszy w I półroczu 2018 r. i 14 funkcjonariuszy w I półroczu 2019 r. na szkolenie specjalistyczne - medyczne (funkcjonariusze ci ukończyli szkolenie w okresach, w których zostali na nie skierowani).

(akta kontroli str. 58)

W podległych KW PSP komendach powiatowych/miejskich PSP do kształcenia w zawodzie:

- strażak: skierowano 18 funkcjonariuszy w I półroczu 2018 r., 33 - w II półroczu 2018 r. oraz 25 - w I półroczu 2019 r.; kształcenie ukończyło odpowiednio 28, 29 i 24,
- technik pożarnictwa w trybie stacjonarnym: kształcenie ukończyło po czterech funkcjonariuszy w I i II półroczu 2018 r. i I półroczu 2019 r.,
- technik pożarnictwa w trybie niestacjonarnym: skierowano 11 funkcjonariuszy w I półroczu 2018 r., 29 funkcjonariuszy w II półroczu 2018 r. oraz sześciu

funkcjonariuszy w I półroczu 2019 r.; kształcenie ukończyło odpowiednio 14, 30 i 22,

- inżynier pożarnictwa w trybie stacjonarnym: kształcenie ukończyło trzech funkcjonariuszy w I półroczu 2018 r., dwóch - w II półroczu 2018 r. oraz jeden - w I półroczu 2019 r.,
- inżynier pożarnictwa w trybie niestacjonarnym: skierowano jednego funkcjonariusza w I półroczu 2018 r., ośmiu - w II półroczu 2018 r., trzech - w I półroczu 2019 r.; kształcenie ukończyło odpowiednio trzech, dwóch i jeden.

Ponadto na studia stacjonarne II stopnia skierowano jednego funkcjonariusza w II półroczu 2018 r. i trzech funkcjonariuszy w I półroczu 2019 r.; studia te ukończyło 12 funkcjonariuszy w I półroczu 2018 r. oraz po ośmiu - w II półroczu 2018 r. i I półroczu 2019 r.

Na przeszkolenie przygotowujące do zajmowania stanowisk oficerskich w PSP skierowano trzech funkcjonariuszy w I półroczu 2018 r. i czterech - w II półroczu 2018 r.; przeszkolenie ukończyło czterech funkcjonariuszy w I półroczu 2018 r. oraz pięciu - w I półroczu 2019 r.

Przeszkolenie przygotowujące do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi ukończyło po pięciu funkcjonariuszy w I półroczu 2018 r., II półroczu 2018 r. oraz I półroczu 2019 r.

Na szkolenia specjalistyczne skierowano 46 funkcjonariuszy w I półroczu 2018 r., 29 - w II półroczu 2018 r. i 52 - w I półroczu 2019 r.; szkolenia ukończyło odpowiednio 45, 29 i 64 funkcjonariuszy.

(akta kontroli str. 59)

W odniesieniu do szkoleń specjalistycznych w województwie łódzkim na dzień 1 stycznia 2018 r. i 1 stycznia 2019 r.:

- potrzeby szkoleniowe oszacowano na poziomie odpowiednio 946⁶⁴ i 619⁶⁵ funkcjonariuszy,
- złożono zapotrzebowanie na szkolenie odpowiednio 872⁶⁶ i 392⁶⁷ funkcjonariuszy,
- przydzielony limit na szkolenie wyniósł odpowiednio 730⁶⁸ i 273⁶⁹ funkcjonariuszy,
- liczba funkcjonariuszy skierowanych na szkolenie wyniosła odpowiednio 724⁷⁰ i 246⁷¹.

⁶⁴ Z tego w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom chemicznym, biologicznym, radiologicznym, nuklearnym i wybuchowym - 42, ratownictwa chemicznego i ekologicznego - 78, ratownictwa lodowego - 315, bezpieczeństwa działań podczas katastrof - 121, ratowników wysokościowych ksr - 73, instruktorów PSP z zakresu współdziałania z SP ZOZ LPR - 7, kierowania pojazdami uprzywilejowanymi - 65, kwalifikowanej pierwszej pomocy - 245.

⁶⁵ Z tego w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom chemicznym, biologicznym, radiologicznym, nuklearnym i wybuchowym - 37, ratownictwa chemicznego i ekologicznego - 87, ratownictwa lodowego - 93, bezpieczeństwa działań podczas katastrof - 96, ratowników wysokościowych ksr - 62, instruktorów PSP z zakresu współdziałania z SP ZOZ LPR - 8, kierowania pojazdami uprzywilejowanymi - 128, kwalifikowanej pierwszej pomocy - 108.

⁶⁶ Z tego w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom chemicznym, biologicznym, radiologicznym, nuklearnym i wybuchowym - 24, ratownictwa chemicznego i ekologicznego - 51, ratownictwa lodowego - 267, bezpieczeństwa działań podczas katastrof - 91, ratowników wysokościowych ksr - 61, instruktorów PSP z zakresu współdziałania z SP ZOZ LPR - 7, kierowania pojazdami uprzywilejowanymi - 59, kwalifikowanej pierwszej pomocy - 312.

⁶⁷ Z tego w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom chemicznym, biologicznym, radiologicznym, nuklearnym i wybuchowym - 36, ratownictwa chemicznego i ekologicznego - 59, bezpieczeństwa działań podczas katastrof - 40, ratowników wysokościowych ksr - 52, instruktorów PSP z zakresu współdziałania z SP ZOZ LPR - 2, kierowania pojazdami uprzywilejowanymi - 88, kwalifikowanej pierwszej pomocy - 115.

⁶⁸ Z tego w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom chemicznym, biologicznym, radiologicznym, nuklearnym i wybuchowym - 6, ratownictwa chemicznego i ekologicznego - 79, ratownictwa lodowego - 233, bezpieczeństwa działań podczas katastrof - 33, ratowników wysokościowych ksr - 43, instruktorów PSP z zakresu współdziałania z SP ZOZ LPR - 5, kierowania pojazdami uprzywilejowanymi - 16, kwalifikowanej pierwszej pomocy - 315.

⁶⁹ Z tego w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom chemicznym, biologicznym, radiologicznym, nuklearnym i wybuchowym - 6, ratownictwa chemicznego i ekologicznego - 84, ratownictwa lodowego - 9, bezpieczeństwa działań podczas katastrof - 2, ratowników wysokościowych ksr - 28, instruktorów PSP z zakresu współdziałania z SP ZOZ LPR - 1, kierowania pojazdami uprzywilejowanymi - 30, kwalifikowanej pierwszej pomocy - 113.

⁷⁰ Z tego w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom chemicznym, biologicznym, radiologicznym, nuklearnym i wybuchowym - 6, ratownictwa chemicznego i ekologicznego - 65, ratownictwa lodowego - 239, bezpieczeństwa działań podczas katastrof - 33,

(akta kontroli str. 76)

3.3. Funkcjonariusze KW PSP oraz komendanci miejscy/powiatowi PSP byli informowani pisemnie przez Komendanta Wojewódzkiego o terminach przeprowadzenia oceny sprawności fizycznej. Zawiadomienie obligowało kierujących wydziałami Komendy oraz komendantów miejskich/powiatowych PSP do zorganizowania służby w taki sposób, aby umożliwić strażakom udział w testach we wskazanych terminach.

Testowi sprawności fizycznej w KW PSP poddano 150 strażaków⁷², z tego:

- w 2018 r. - 91,
- w I półroczu 2019 r. - 59⁷³.

Testy sprawności fizycznej zostały zaliczone przez wszystkich uczestników. Wyniki testów były odnotowywane w indywidualnych kartach oceny sprawności fizycznej strażaków PSP, nie były one jednak porównywane z wynikami osiągniętymi podczas wcześniejszych testów. Komendant Wojewódzki wskazał, że przepisy nie obligują do prowadzenia takich porównań, a ponadto od 2018 r. zmianie uległ sposób przeprowadzenia próby wydolnościowej oraz testu sprawności fizycznej, co spowodowało nieporównywalność wyników z wynikami osiągniętymi w latach ubiegłych.

(akta kontroli str. 60-61, 1230-1274)

Komendant Wojewódzki wyjaśnił, że szkolenie fizyczne funkcjonariuszy w okresie objętym kontrolą było realizowane zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu MSWiA w sprawie zakresu, trybu i częstotliwości przeprowadzania okresowych profilaktycznych badań lekarskich oraz okresowej oceny sprawności fizycznej strażaka Państwowej Straży Pożarnej oraz w dokumencie ZODZ. Ponadto wśród zadań przypisanych do realizacji przez WOSz w rocznych planach pracy KW PSP na lata 2018 i 2019 znalazło się:

- podjęcie działań mających na celu propagowanie sprawności fizycznej wśród strażaków⁷⁴,
- organizacja imprez i przedsięwzięć sportowych⁷⁵.

Komendant wyjaśnił, że oprócz testów sprawności fizycznej organizowane były zajęcia sportowe obejmujące m.in. ćwiczenia na siłowni, tenis stołowy, bieganie, jak również organizowane były zawody sportowe szczebla wojewódzkiego w takich dyscyplinach, jak: halowa piłka nożna, lekkoatletyka, piłka siatkowa, pływanie i tenis stołowy. Strażacy mieli możliwość udziału w zajęciach sportowych oraz w zawodach sportowych w godzinach służby i z takiej możliwości korzystali.

W 2018 r. WOSz brał również udział w przygotowaniu reprezentacji województwa w 16 przedsięwzięciach sportowych rangi krajowej i międzynarodowej.

(akta kontroli str. 489-523, 526-531, 1324-1349)

ratowników wysokościowych ksrg - 43, instruktorów PSP z zakresu współdziałania z SP ZOZ LPR - 4, kierowania pojazdami uprzywilejowanymi - 18, kwalifikowanej pierwszej pomocy - 316.

⁷¹ Wg stanu na 30 czerwca 2019 r. Z tego w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom chemicznym, biologicznym, radiologicznym, nuklearnym i wybuchowym - 6, ratownictwa chemicznego i ekologicznego - 84, ratownictwa lodowego - 9, bezpieczeństwa działań podczas katastrof - 2, ratowników wysokościowych ksrg - 28, instruktorów PSP z zakresu współdziałania z SP ZOZ LPR - 3, kwalifikowanej pierwszej pomocy - 114.

⁷² Testowi sprawności fizycznej w KW PSP poddano wyłącznie strażaków pełniących służbę w Komendzie oraz komendantów miejskich i powiatowych PSP w woj. łódzkiego. Dla strażaków z JRG i KM/P PSP testy przeprowadzali komendanci miejscy i powiatowi.

⁷³ Z uwagi na to, że testy sprawności fizycznej są organizowane przez cały rok w dacie kontroli nie było możliwe wskazanie ilu spośród strażaków podlegających ocenie sprawności fizycznej wzięło w niej udział.

⁷⁴ Zadanie realizowane w ramach celu - zapewnienie wyszkolonej kadry na potrzeby funkcjonowania PSP oraz innych jednostek ochrony przeciwpożarowej. Realizowane cały rok; jako odpowiedzialny za realizację wskazany Zastępca Naczelnika oraz Kierownik Sekcji Nauczania i Sportu.

⁷⁵ Zadanie realizowane w ramach celu - zapewnienie wyszkolonej kadry na potrzeby funkcjonowania PSP oraz innych jednostek ochrony przeciwpożarowej. Realizowane cały rok; jako odpowiedzialny za realizację wskazany Zastępca Naczelnika oraz Kierownik Sekcji Nauczania i Sportu.

3.4. W I półroczu 2018 r. czterech strażaków z województwa łódzkiego uczestniczyło i ukończyło szkolenie w zakresie prowadzenia pojazdów uprzywilejowanych w Centralnej Szkole PSP w Częstochowie. Według stanu na dzień 30 czerwca 2019 r. ogółem 969 funkcjonariuszy z garnizonu łódzkiego posiadało uprawnienia do prowadzenia pojazdów uprzywilejowanych, a 676 spośród nich (69,8%) zajmowało w macierzystych jednostkach stanowiska kierowców.

(akta kontroli str. 60, 526-531)

3.5. W woj. łódzkim osiągnięto 100% przeszkolenia funkcjonariuszy w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy przed 2018 r., w związku z czym w okresie objętym kontrolą nie były prowadzone szkolenia w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy. W przeprowadzonych 32 egzaminach recertyfikacyjnych z zakresu ratownictwa medycznego⁷⁶ udział wzięło 1.080 strażaków⁷⁷, wynik pozytywny osiągnęli wszyscy uczestnicy.

Uprawnienia ratownika medycznego w garnizonie łódzkim posiadało 93 funkcjonariuszy⁷⁸.

(akta kontroli str. 60, 526-531, 579-593)

3.6. Doskonalenie zawodowe strażaków pełniących służbę w KW PSP w systemie codziennym oraz w systemie zmianowym w Sekcji Koordynacji Ratownictwa nie podlegało regulacjom wewnętrznym KW PSP, zorganizowano je zgodnie z ZODZ.

Organizacja doskonalenia zawodowego strażaków JRG pełniących służbę w zmianowym rozkładzie czasu służby została uregulowana w zarządzeniu Komendanta nr 9/2017. Proces szkolenia instruktorów doskonalenia zawodowego rozpoczął się, zgodnie z dokumentem „Proces wdrożenia ZODZ”, w 2017 r., kiedy to przeszkolono ogółem po 204 instruktorów w zakresie ratownictwa wysokościowego oraz ratownictwa chemiczno-ekologicznego. W 2018 r. uruchomiono szkolenia dla instruktorów doskonalenia zawodowego z pozostałych dziedzin ratownictwa oraz, z uwagi na zmiany kadrowe w JRG, w marcu i kwietniu, na podstawie zapotrzebowania zgłoszonego przez dowódców JRG, przeprowadzono po jednym szkoleniu uzupełniającym z zakresu ratownictwa wysokościowego i chemiczno-ekologicznego.

(akta kontroli str. 526-531, 624-627)

W garnizonie łódzkim planowano przeszkolić do końca 2019 r. łącznie 1.632 instruktorów doskonalenia zawodowego⁷⁹. Na dzień 30 czerwca 2019 r. wyszkolonych zostało 1.161 instruktorów, przy czym w trzech dziedzinach ratownictwa (działania poszukiwawczo-ratownicze, ratownictwo chemiczno-ekologiczne, ratownictwo wysokościowe) minimalna liczba instruktorów (204) została osiągnięta, zaś w pozostałych pięciu, tj. ratownictwie technicznym, ratownictwie lodowym, ratownictwie na obszarach wodnych, gaszeniu pożarów wewnętrznych oraz ratownictwie medycznym wyszkolono odpowiednio 201 (98,5%), 171 (83,8%; przyczyną niewyszkolenia minimum zapewniającego realizację doskonalenia zawodowego był brak wystarczającej ilości środków ochrony indywidualnej w KM PSP w Łodzi), 0 (0%; szkolenia zaplanowane do realizacji na wrzesień-październik 2019 r.), 72 (35,3%; szkolenia zaplanowane do realizacji do końca 2019 r.) oraz 76 (37,2%; szkolenia zaplanowane do realizacji do końca 2019 r.). Wszystkie szkolenia dla instruktorów doskonalenia zawodowego przeprowadzone zostały przez strażaków i pracowników cywilnych posiadających tytuły instruktorów w zakresie nauczanych dziedzin ratownictwa.

⁷⁶ Z tego 13 w I półroczu 2018 r., 12 w II półroczu 2018 r. i siedmiu w I półroczu 2019 r.

⁷⁷ Z tego 405 w I półroczu 2018 r., 381 w II półroczu 2018 r. i 227 w I półroczu 2019 r.

⁷⁸ Na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz 30 czerwca 2019 r.

⁷⁹ W każdej z 34 JRG na każdej z trzech zmian służbowych po dwóch instruktorów doskonalenia zawodowego w zakresie każdej z siedmiu dziedzin ratownictwa oraz z ratownictwa medycznego. Jeden strażak może być instruktorem doskonalenia zawodowego w więcej niż jednej dziedzinie ratownictwa.

(akta kontroli str. 1230-1274)

Na podstawie rozkazu Komendanta Wojewódzkiego nr 21/2019 z dnia 21 marca 2019 r. w dniach 2-4 kwietnia 2019 r. w Ośrodku zorganizowano jedno pilotażowe szkolenie podsumowujące proces doskonalenia zawodowego. W szkoleniu wzięło udział 34 strażaków - po jednym dowódcy zmiany służbowej z każdej JRG z województwa łódzkiego, przy czym w rozkazie zastrzeżono, że jako pierwsi powinni byli wziąć w nim udział strażacy, którym w najbliższym upływał termin ważności zaświadczenia potwierdzającego posiadanie tytułu ratownika. Wszyscy funkcjonariusze ukończyli szkolenie z wynikiem pozytywnym. Strażakowi, który nie zaliczyłby jednego lub więcej elementów szkolenia przysługiwałoby prawo do dwóch szkoleń poprawkowych w cyklu trzyletnim.

Ponadto od początku 2019 r. podjęto działania zmierzające do opracowania harmonogramów szkoleń podsumowujących proces doskonalenia zawodowego w cyklu trzyletnim, które miały rozpocząć się od stycznia 2020 r.

(akta kontroli str. 574-575, 628-638)

3.7. W okresie objętym kontrolą zorganizowano współpracę z 41 podmiotami zewnętrznymi (z tego 39 krajowymi i dwoma zagranicznymi) w zakresie doskonalenia zawodowego strażaków - łącznie 59 szkoleń dla 708 funkcjonariuszy, z tego w 2018 r. - 36 dla 415, zaś w I półroczu 23 dla 293. Szkolenia objęły strażaków z 18 komend miejskich lub powiatowych PSP. Podmiotem zlecającym/organizującym szkolenie były:

- KW PSP dla 21 szkoleń (13 w 2018 r. i 8 w I półroczu 2019 r.),
- komendy miejskie/powiatowe PSP dla 30 szkoleń (odpowiednio 19 i 11),
- Komenda Główna PSP dla trzech szkoleń w 2018 r.
- lotniskowa straż pożarna 32. Bazy Lotnictwa Taktycznego w Łasku dla jednego szkolenia w 2018 r.

Tematyka szkoleń obejmowała w szczególności:

- napełnianie przenośnych zbiorników ciśnieniowych powietrzem,
- zagrożenia i eksploatację obiektów gazowych,
- usuwanie skutków awarii gazociągu wysokiego ciśnienia,
- budowę i zasady bezpieczeństwa podczas działań ratowniczych z pojazdami hybrydowymi,
- ratownictwo techniczne,
- patofizjologię nurkowania,
- obsługę żurawi przewoźnych oraz przenośnych,
- ratownictwo techniczne z udziałem pojazdów ciężarowych.

(akta kontroli str. 70-75)

3.8. Analiza przeprowadzona na podstawie zakresów obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności wykazała zgodność stanowisk zajmowanych przez 47 strażaków z woj. łódzkiego z przedmiotem ukończonych przez nich szkoleń. Strażacy kierowani byli na szkolenia odpowiadające realizowanym przez nich obowiązkom.

(akta kontroli str. 362-456, 475-485)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą średni okres oczekiwania na przyjęcie na szkolenie podstawowe w zawodzie strażak od daty przyjęcia do służby wynosił 67 dni, przy czym długość tego okresu wahała się od dwóch do nawet 206 dni, z czego w 30% przypadków wynosił powyżej 90 dni. W ocenie NIK taki długi okres oczekiwania nie sprzyjał efektywnemu wykorzystaniu nowo przyjętych do służby strażaków. Strażak

oczekujący na skierowanie na szkolenie podstawowe nie brał udziału w akcjach ratowniczo-gaśniczych oraz w ćwiczeniach praktycznych.

Wszyscy funkcjonariusze, którzy byli do tego zobowiązani poddali się testom sprawności fizycznej i uzyskali w nich wyniki pozytywne. Wyniki te były odnotowywane w indywidualnych kartach oceny sprawności fizycznej strażaków PSP. W ramach zajęć z wychowania fizycznego oprócz testów organizowane były zajęcia sportowe, jak również zawody szczebla wojewódzkiego.

Wszyscy strażacy zajmujący w macierzystych jednostkach stanowiska kierowców posiadali uprawnienia do prowadzenia pojazdów uprzywilejowanych. W woj. łódzkim osiągnięto także 100% przeszkolenia funkcjonariuszy w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy przed 2018 r., w związku z czym w okresie objętym kontrolą nie były prowadzone szkolenia w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy. W przeprowadzonych 32 egzaminach recertyfikacyjnych z zakresu ratownictwa medycznego udział wzięło 1.080 strażaków, wynik pozytywny osiągnęli wszyscy uczestnicy.

Zgodnie z procesem wdrożenia ZODZ opracowanym w KG PSP w garnizonie łódzkim rozpoczęto proces szkolenia instruktorów doskonalenia zawodowego. Na dzień 30 czerwca 2019 r. wyszkolonych zostało 1.161 instruktorów⁸⁰, przy czym w trzech dziedzinach ratownictwa minimalna wymagana liczba instruktorów już została osiągnięta, zaś w pozostałych wyszkolono odpowiednio od 0 do 98,5% instruktorów doskonalenia zawodowego. Wszystkie szkolenia dla instruktorów doskonalenia zawodowego przeprowadzone zostały przez strażaków i pracowników cywilnych posiadających tytuły instruktorów w zakresie nauczanych dziedzin ratownictwa.

Zgodnie z założeniami KG PSP przeprowadzone również zostało jedno pilotażowe szkolenie podsumowujące proces doskonalenia zawodowego, które wszyscy funkcjonariusze ukończyli z wynikiem pozytywnym.

W ramach doskonalenia zawodowego strażaków podejmowano w okresie objętym kontrolą współpracę z podmiotami zewnętrznymi (krajowymi i zagranicznymi).

Strażacy kierowani byli na szkolenia odpowiadające realizowanym przez nich obowiązkom.

4. Nadzór komendanta nad funkcjonowaniem szkolenia i doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy

Opis stanu faktycznego

4.1. Nadzór nad doskonaleniem zawodowym w podległych komendach powiatowych/miejskich PSP sprawowany był w formie:

- kontroli przeprowadzanych przez pracowników WOSz, według okresowych planów kontroli KW PSP, o których szerzej w pkt 4.2,
- IGO obejmujących JRG i stanowiska kierowania, realizowanych przez Wydział Operacyjny KW PSP - według trzyletniego harmonogramu.

W ramach inspekcji gotowości operacyjnej badane były m.in.:

- prawidłowość prowadzenia książki podziału bojowego, w której odnotowaniu podlegało m.in. doskonalenie zawodowe w trakcie trwania zmiany służbowej,
- poziom wyszkolenia strażaków - ocena wiedzy teoretycznej oraz ćwiczenie weryfikujące wiedzę praktyczną.

W przypadku stwierdzenia w ramach IGO nieprawidłowości do dowódcy kontrolowanej jednostki organizacyjnej PSP kierowano zalecenia obejmujące m.in. ujęcie w planach doskonalenia zawodowego jednostki zagadnień, ocenionych negatywnie w trakcie inspekcji i zobowiązywano go do poinformowania w wyznaczonym terminie o sposobie ich realizacji. Wydane zalecenia we wszystkich

⁸⁰ Jeden strażak może być instruktorem doskonalenia zawodowego w więcej niż jednej dziedzinie ratownictwa.

poddanych badaniu przypadkach (po pięć protokołów IGO z lat 2018-2019) stały się podstawą do uwzględnienia w planie doskonalenia zawodowego jednostki.

W Komendzie opracowany został dokument służbowy określający zasady sprawowania nadzoru nad realizacją doskonalenia zawodowego przez strażaków w komendach miejskich i powiatowych PSP województwa łódzkiego. Jako jednostkę sprawującą nadzór w imieniu Komendanta Wojewódzkiego wskazano Naczelnika WOSz. Nadzór dydaktyczny mógł przybierać formy działalności wspomagającej (odprawy szkoleniowe, warsztaty metodyczno-tematyczne, szkolenia) lub formy działalności diagnostyczno-oceniającej (hospitacje, wizytacje). Opracowanie powyższego dokumentu było nieterminowe, o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 183-192, 526-531,)

4.2. Okresowe plany kontroli KW PSP na 2018 r.⁸¹ i 2019 r.⁸² przewidywały przeprowadzenie odpowiednio 14 kontroli, w tym dwóch (14,3%) w przedmiocie realizacji zadań szkoleniowych w dwóch wskazanych komendach powiatowych PSP oraz 12, w tym dwóch (16,7%) w przedmiocie realizacji zadań szkoleniowych w dwóch wskazanych komendach powiatowych PSP.

Szczegółowy zakres czterech zaplanowanych kontroli obejmował:

- organizację szkolenia i doskonalenia pożarniczego dla strażaków JRG (w tym akty prawne regulujące proces szkolenia, określanie potrzeb szkoleniowych, dokumentowanie procesu doskonalenia zawodowego),
- organizację i prowadzenie szkoleń członków OSP (w tym planowanie szkoleń dla OSP, dokumentowanie działalności szkoleniowej członków OSP, przeprowadzanie szkoleń członków OSP),
- nadzór nad procesem szkolenia i doskonalenia zawodowego strażaków JRG oraz szkolenia strażaków OSP (w tym przeprowadzanie inspekcji gotowości operacyjnej, organizowanie ćwiczeń i zajęć praktycznych, zapewnienie warunków do realizacji zadań szkoleniowych).

Wszystkie zaplanowane kontrole dotyczące szkoleń zostały zrealizowane. W ich wyniku:

- trzy z czterech skontrolowanych komend powiatowych PSP otrzymały oceny pozytywne z uchybieniami, jedna - pozytywną,
- nie stwierdzono nieprawidłowości,
- stwierdzono łącznie 18 uchybień,
- wydano 14 zaleceń.

We wszystkich przypadkach kierownik jednostki kontrolowanej poinformował o sposobie realizacji zaleceń, zaś w KW PSP sporządzono karty monitorowania realizacji zaleceń.

(akta kontroli str. 80-148)

4.3. W kontrolowanym okresie do KW PSP wpłynęło łącznie 16 skarg i wniosków, z tego w 2018 r. - 12, a w I półroczu 2019 r. - cztery. Żadna ze spraw nie dotyczyła działalności szkoleniowej.

(akta kontroli str. 149-150)

4.4. W okresie objętym kontrolą w Ośrodku zostały zrealizowane cztery szkolenia specjalistyczne, z tego trzy w zakresie ratownictwa wysokościowego i jedno w zakresie ratownictwa chemiczno-ekologicznego. Zgodnie z dokumentem „Zasady organizacji nadzoru dydaktycznego nad realizacją programów kształcenia, szkolenia

⁸¹ Opracowany przez Naczelnika Wydziału Organizacji i Nadzoru w oparciu o wyniki wcześniejszych kontroli, wyniki analizy ryzyka oraz propozycje zakresów kontroli przedstawione przez kierowników komórek organizacyjnych KW PSP; zatwierdzony przez Komendanta Wojewódzkiego 5 grudnia 2017 r.

⁸² Opracowany przez Naczelnika Wydziału Organizacji i Nadzoru w oparciu o wyniki wcześniejszych kontroli, wyniki analizy ryzyka oraz propozycje zakresów kontroli przedstawione przez kierowników komórek organizacyjnych KW PSP; zatwierdzony przez Komendanta Wojewódzkiego 21 listopada 2018 r.

i doskonalenia zawodowego zatwierdzonych przez Komendanta Głównego PSP⁸³ szkolenia specjalistyczne w zakresie ratownictwa wysokościowego podlegały nadzorowi dydaktycznemu zewnętrznemu sprawowanemu przez Szkołę Aspirantów PSP w Krakowie, a jedną z form sprawowanego nadzoru były badania ankietowe wybranych zakresów działalności dydaktycznej. Natomiast w odniesieniu do szkolenia z ratownictwa chemiczno-ekologicznego badania ankietowe zostały przeprowadzone przez Ośrodek.

(akta kontroli str. 487-488, 526-531, 579-593, 688-692)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Projekty dokumentu służbowego określającego na terenie województwa łódzkiego zasady sprawowania nadzoru nad realizacją doskonalenia zawodowego przez strażaków oraz zarządzenia Komendanta Wojewódzkiego w sprawie ustalenia zasad nadzoru nad realizacją doskonalenia zawodowego zostały przekazane do zaopiniowania przez radcę prawnego w Komendzie w dniu 11 kwietnia 2018 r. Natomiast zarządzenie Komendanta Wojewódzkiego zostało podpisane 29 lipca 2019 r., zaś dokument „Zasady nadzoru nad realizacją doskonalenia zawodowego w komendach powiatowych/miejskich PSP woj. łódzkiego” został zatwierdzony w dniu 1 lipca 2019 r. Stanowiło to naruszenie zalecenia opracowania dokumentu służbowego określającego na terenie województwa zasady sprawowania nadzoru nad realizacją doskonalenia zawodowego przez strażaków w terminie do końca pierwszego kwartału 2018 r. Zalecenie takie zostało sformułowane w notatce służbowej z dnia 09 stycznia 2018 r. z narady służbowo-szkoleniowej z komendantami szkół PSP oraz naczelnikami ośrodków szkolenia w komendach wojewódzkich PSP (w części VI pt. „Wnioski i ustalenia” pkt 9 lit. e), a komendanci wojewódzcy PSP zostali zobligowani do terminowego wdrożenia i wykonania zadań wynikających z wniosków i ustaleń z narady - w piśmie Komendy Głównej PSP z dnia 19 stycznia 2019 r. nr BS-I-0754/14-1/18, za którym przekazano wspomnianą notatkę służbową.

Naczelnik Ośrodka wyjaśnił, że projekty dokumentu regulującego zasady sprawowania nadzoru nad realizacją doskonalenia zawodowego oraz zarządzenia Komendanta Wojewódzkiego w sprawie ustalenia zasad nadzoru zostały przygotowane w pierwszym kwartale 2018 r., natomiast ich przekazanie do zaopiniowania przez radcę prawnego za pismem z dnia 10 kwietnia 2018 r. wynikało z konieczności konsultacji treści dokumentów z innymi komórkami organizacyjnymi w Komendzie (Wydziałem Operacyjnym i Wydziałem Organizacji i Nadzoru) oraz z konieczności zapewnienia ich należytej jakości, jak również z braku dokumentów wzorcowych, które mogłyby służyć jako podstawa do opracowania dokumentów na poziomie województwa. Natomiast jako przyczynę długiego okresu czasu dzielącego przygotowanie projektów obu dokumentów i ich podpisanie/zatwierdzenie przez Komendanta Naczelnik WOSz wskazał brak możliwości zapewnienia realizacji nadzoru dydaktycznego w przewidzianych w „Zasadach Nadzoru...” formach diagnostyczno-oceniających (hospitacje i wizytacje) przez kadrę Ośrodka, który wynikał z:

- zaangażowania kadry w bieżącą działalność szkoleniową (w tym w szczególności szkolenia dla instruktorów z poszczególnych dziedzin ratownictwa, które zostaną zakończone do końca 2019 r., aby od początku 2020 r. rozpocząć realizację szkoleń podsumowujących proces doskonalenia zawodowego),

⁸³ Dokument udostępniony na stronie internetowej KG PSP w bazie wiedzy obejmującej dokumenty normujące kształcenie w PSP pod adresem: https://www.straz.gov.pl/panstwowa_straz_pozarna/Dokumenty_normujace_ksztalcenie_w_PSP

- nadzorowania szkoleń przeprowadzanych w komendach miejskich i powiatowych PSP w woj. łódzkim dla Ochotniczej Straży Pożarnej.

(akta kontroli str. 151-170, 172-192, 257-258)

OCENA CZĄSTKOWA

Komendant prawidłowo prowadził nadzór nad działalnością szkoleniową i doskonaleniem zawodowym, wykorzystując w tym celu zróżnicowane instrumenty takie jak kontrole i IGO. Jednakże wewnętrzny dokument regulujący zasady sprawowania nadzoru nad realizacją doskonalenia zawodowego przez strażaków został opracowany z opóźnieniem.

Komendant prawidłowo, zgodnie z wymogami określonymi przez BS KG PSP, przeprowadził ewaluację szkolenia specjalistycznego prowadzonego przez WOSz.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Rzetelne wprowadzanie do PPD wszystkich przedsięwzięć szkoleniowych organizowanych przez Ośrodek Szkolenia, rozpoczynających się w danym roku.
2. Zapewnienie zgodności pomieszczeń budynku stacjonarnej komory dymowej z wymogami bezpiecznej i higienicznej służby strażaków PSP.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, 12 listopada 2019 r.

Kontroler
Rafał Gorgoń
Specjalista k.p.

podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi
Dyrektor
Przemysław Szewczyk

podpis

